

Kommunuskuldin – ein samfelagtrupulleiki

Vit liva – eftir øllum sólarmerkjum at døma – í eini ørari tíð í einum ørum samfelag, kunnu samfelagsloysnirnar tí eisini samsvarandi metast órar

Viðmerking

Birgir Mohr
skrivar

Harra Páll Vang, býráðsformaður á Tvøroyri, reisti ein stóran og sera aktuella samfelagstrupulleika til kjaks í *Sosíalinum* hertýri, og hann gav eisini eitt boð uppá loysn av sama trupulleika. Tað eigur hann tøkki fyri.

Í *Sosíalinum* 12. í hesum skíra ein bygðarráðslimur úr Hósvík og ein býráðslimur úr Tórshavn uppskotið til loysn hjá Páll Vang sum »púra ert«. Men hesir báðir hava ikki ítekið uppskotið til loysn av nevnda samfelagstrupulleika, »Kommunuskuldin«. Tá ein sjálvur onga loysn veit, so er tað í so biligt bert at kalla uppskotið hjá øðrum sum »púra ert«?

Lat meg fyrst siga mín- um góða partamanni, harra Jógvan Merkerø úr Hósvík, at eg eri samdur við hann um, at Páll Vang tók í so rívan til við at krevja 250 mill. kr. á borðið. Eg haldi, við eiga at royna at loysa trupulleikarnar innan fyrri tað eina prosentíð í komm-

unuskattinum, sum longu nú fer í kreppulánsgrunnin, og so kunnu vit kjakast um, hvussu nógv ár, hetta skal vara, og kanska eigur landskassin at vera við í hesum aktuella krepputakinum. Kreppulánsgrunnurin hevur helst verið ætlaður til endamálið frá byrjan av.

Tað er ikki so einfalt, at vit bert kunnu kalla kommunuskuldina fyrri »oysl« – als ikki, og tað tú skrivur um Sandoyar Meginskúla er positivt skeið. Sandoyar Meginskúli var lúgt byggt í 1971, og tann bygging er góðin. Har er eingin stór skuld sum so, men tær útbyggingar hava verið síðan, onnur var tannlækna-klinikkinn, hin var graslíkis-vollurin, men hesar verða góðnar rættstundis, og samlaða skuldin er umleið 2-3 mill. kr. í dag.

Men annars haldi eg ikki, vit báðir eru so heilt ósamdir, og summum av tí tú skrivur, kann eg taka heilt undir við.

Hinvegin kann eg als ikki taka undir við mínunum góða vini, harra Tórfinni Smith, býráðslimi í Tórshavn, hvørs úttalið gjørd meg ikki sørt bilman.

Meg minnst íggjøgnum nógv ár ein blaðmann og blaðstjóra á *Sosíalini* og ein flokkskrivari í javnaðar-flokkinum bæði í skrift og talu mangar ferðir argumentera fyrri »solidariteti« – einum samhaldsføstum samfelag: Føroyar!

Ílla fírt tú í pottinum hjá borgarligu kapitalismuni í Tórshavnar býráði!

Eg skilji, at í hesum krepputíðum eiga vit á bygð

onga vælvild at vænta okk- um frá Tórshavnar býráð – umboð fyrri okkara høvuðs- stað?

Hvar eru nú hugsjónirnar um at virka solidariskur??? Tað er hvørki leti ella óyðsl, sum primert hava lammað bygðasamfelagini, ella tær skuldartingdu kommunurnar í Føroyum, tað kanska tú ikki meina í álvara?

Tað er fyrst og fremst ein búskaparkreppa í Føroyum, sum nú leikar í upp á 5. ella 6. ár við sera álvarsligum fylgjum. Her í Sandoy og aðra staðir við, liva vit til dagligt undir hugtakinum »Berufsverbot«, so ótrúligt tað enn ljóðar. Okkara fiskavirki eru stongd við lóg, okkara útróðarbátar eru bundnir við lóg. Hetta er gjørt við frium vilja ímóti okkum av teim, sum hava, ella hildu seg hava maktina og loysnirnar. Vit hava nógv, nógv minni inntøkur, og nógv fólk eru flutt – flýggjað undan armóðini. Tí eru skattaintøkurnar hjá kommunum her minnið katastrofalt. Tað sama er hent í øðrum kommunum, t.d. Vági, men ikki í Tórshavn hjá tær. Tórshavnar býráð nýðist ikki í sama mun at hugsa um arbeidsplassini, tí temum syrgja landsmústingin, almennu stovnar, almennu grunn- arnir, peningastovnar, tryggingarnar, landssjúkrahúsið osfr. fyrri, og tykkara skattskylduga inntøka per fólk er tilsvarandi nógv størri, enn hjá nøkrum øðrum, tó bygðasamfelagini eiga sín stóra part í hesum, men Tórshavn fær allan á-

góðan, bygðirnar nærum einki.

Kommunal útlíking er góður politikkur í flestu norðurlondum og aðra staðir við. Hetta er góðtíkin politikkur bæði av demokratisum vinstra- og høgraflokkum í øðrum londum, t.d. í Danmark og Islandi.

Eftir mínum tykki er ong- in loysn í at leggja komm- unurnar saman, uttan so, at tær eru nøkulunda eins fyrri figgarliga fyrst, um komm- unusamanleggingin er loysnin, hvat tú ror fram undir við.

Vit hava higartil sæð ynskini hjá harra Eilifi Samuelsen, landsstýris- manni í kommunumálum, hvat kommunumørkum viðvíkir og tal av kommun- um, men vit kenna ikki hansara støðu til loysn av kommunuskuldini ???

Tað er helst onkur orsök til tað, tí hann hevur væl eina meining um hetta, kenni eg hann rætt? Men or- søkin til einki at siga um hetta liggur kanska í Tórshavn?

Kommunuskuldin er í dag ein vaksandi samfelags- trupulleiki, og neyðugt er at skifta orð um loysn á mál- inum, og tað hevur skund. Hetta má kunna gerast, uttan at fólk verða skírd ør ella svøk, tí tey ditta sær at hava eina meining um málið og koma við onkrum ítökilig- um uppskoti til loysn.

Vinarliga,

Birgir Mohr

Frá Frøðbiar Sóknar Javnaðarfelag

Limafundur

verður

í Fylking

týskvöldið 15. okt., kl. 20

Skrá: Býráðsvalið

Nevndin

Suðuroyar Sjúkrahús

800 Tvøroyri

Deildarsjúkrasystir

Søkt verður eftir avloysara fyrri deildar- sjúkrasystir á Deildini á Suðuroyar Sjúkrahúsi í tíðini 1. november 1996 til 30. september 1997.

Løn sambært sáttmála ímillum Føroya Landsstýri og Sjúkrasystirafelag Føroya Nærri upplýsingar um starvið fáast við at venda sær til Fyristøðukvinnuna, tlf. 71133 lok. 128.

Skrivlig umsókn við avriti av prógvum v.m. skal sendast til:

Umsjónarmannin,
Suðuroyar Sjúkrahús
Boks 51,
800 Tvøroyri

innan 29. oktober 1996.

Skráseting Føroya

hefur í dag skrásett niðanfyrri standandi viðv. hesum feløgum:

Nevnd og stjórn er farin frá.
Feløgini eru send Føroya Skiftirætti til tvingsilsavtøku 8. oktober 1996 eftir § 117, jvb. § 118 í P/f-lógini.

Skrásetingar-nr.	P/f 420, P/f M. G. Marineconsult undir tvingsilsavtøku, 100 Tórshavn
Skrásetingar-nr.	P/f 607, P/f Tinganest undir tvingsilsavtøku, 380 Sorvágur
Skrásetingar-nr.	P/f 1889, P/f S. B. Bygging undir tvingsilsavtøku, 640 Rituvík
Skrásetingar-nr.	P/f 1926, P/f Vestgrevstur undir tvingsilsavtøku, 360 Sandavágur
Skrásetingar-nr.	P/f 1012, P/f Føroya Prent undir tvingsilsavtøku, 100 Tórshavn
Skrásetingar-nr.	P/f 1234, P/f Bokun undir tvingsilsavtøku, 100 Tórshavn
Skrásetingar-nr.	P/f 1954, P/f E. T. Elektronik undir tvingsilsavtøku, 100 Tórshavn
Skrásetingar-nr.	1944, P/f í Bú undir tvingsilsavtøku, 100 Tórshavn

Skráseting Føroya
tann 8. oktober 1996

Kristin Balle

Lesarabrøv

Bygdarráðsformaðurin í Vestmanna og S.E.V.

Bygdarráðsformaðurin í Vestmanna hevði eina langa grein Dimmu nú ein dagin um S.E.V. Eg hevði ventað, at hon fór at greiða tí unga ættarliðnum av hennara bygdarfólki frá søguni um S.E.V. frá byrjan av, og serstakliga lagnuni hjá hennara bygdarmonnum, háttvirdu Olavi á Heygum og Harry Fossdal, hvørja víðferð teir fingur frá dønum í sambandi við S.E.V.

Men ta mól hon rúndan um, sum hundur um heitan greyt, og tað er væl skiljandi, tí tað var ein rættilig sorgarsøga, sum endaði við at Harry Fossdal mátti rýma av landinum, so at danir skuldu hava alt at siga í sambandi við byggingina av S.E.V. Tað fingur teir eisini, við hjálpi frá sínum skutilsveinum her heima. Hvussu tað hevur gingist, tað veit hvørt skúlabarn í Føroyum,

og eisini hvørja makt okkurt danskt byggingarfelag hevur her á landi, og at vit hava ein av dýrastu el-prisum í øllum heiminum.

Tá fekk danska byggingarfelagið Højgaard & Schultz einkarætt til alla útbygging av S.E.V. og hava tað ívalyst enn, sum tað sær út.

Nú er tað oljan, ið tað ræður um at fáa hendur á, og hava danir ikki longu fingið bæði baktina og båd-

ar endarnar?

Tað sær út sum um søgan endurtekur seg. Her er jú longu komi ein rúgva av danskum fyrirkøsum (DONG/DOPAS/DANOP/MÆRSK), so vit kunnu ikki gera okkum nakrar vónir um at fáa tað stóra av oljuni, og serstakliga ikki við tí lógmanni, vit hava nú.

Norðstreymoyingur